nr. 3-1417/23
nr.electoronic 2-23083618-12-3-12062023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Republica Moldova
mun.Chișinău 07 iunie 2024

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) constituită din:
Preşedintele şedinţei, judecător supleant specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Tatiana Avasiloaie
Grefier Alexandru Carp

examinând în şedinţă publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Buzu Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

La examinarea cauzei a participat:
Reclamantul, Buzu Vasile,
Reprezentantul reclamantului, avocatul Cimpoi Ruslan,
Reprezentanta pârîtei, Rotaru Viorica.

a constatat:

Pretențiile reclamantului.

La data de 12.06.2023, Buzu Vasile a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova prin care, în temeiul art. 68 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI, art. 14, 44 din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, art. 53 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, coroborat cu art. 9, 19, 162, 166, 167 și art. 208 alin. 3) din Codul Administrativ, solicită anularea Deciziei CNAS nr. B-1042/23 din 24.05.2023 privind refuzul examinării, implicit, respingerea cererii prealabile din 11.05.2023 formulate de către Buzu Vasile împotriva CNAS (sub pretextul fals că avocatul nu posedă împuterniciri) cu privire la Anularea Deciziei CNAS 91/2022/34536 din 09.12.2022 privind stabilirea pensiei în beneficiul subsemnatului Buzu Vasile (actul administrativ vătămător) în sumă de 5559,05 lei și recalcularea pensiei cuvenite reclamantului Buzu Vasile începînd cu 05.10.2022 și pînă în prezent, reieșind din baza de calcul stabilită de către contabilitatea MAI și anume din suma de 177617,27 lei; anularea Deciziei CNAS 91/2022/34536 din 09.12.2022 privind stabilirea pensiei în beneficiul subsemnatului Buzu Vasile (actul administrativ vătămător) în sumă de 5559,05 lei, ca ilegală și neîntemeiată în fond (baza de calcul fiind diminuată neîntemeiat de la suma de 177617,27 lei, la suma de 133417,14 lei, respectiv, mărimea sau coeficientul pensiei cuvenite subsemnatului fiind diminuată neîntemeiat de la 53 % din suma soldei rezultate pentru 26 ani completi de vechime în muncă, la suma de 50 % din suma soldei rezultate); obligarea CNAS să emită actul administrativ favorabil cu privire la recalcularea pensiei cuvenite subsemnatului Buzu Vasile începînd cu 05.10.2022 și pînă în prezent, reieșind din baza de calcul stabilită de către contabilitatea MAI și anume din suma de 177617,27 lei (salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în

ultimul an de serviciu), respectiv, emiterea actului administrativ favorabil, a Deciziei de stabilire și plată corectă a pensiei în beneficiul subsemnatului Buzu Vasile în mărime de 7844,76 lei (53% din 177617,27 lei/12 = 7844,76 lei) pe lună începînd cu 05.10.2022; repararea prejudiciului cauzat prin emiterea actului administrativ vătămător (calcularea eronată a pensiei), adică, încasarea de la CNAS în beneficiul lui Buzu Vasile a sumei de 2285,71 lei pe lună începând cu 05.10.2022 (7844,76 lei - 5559,05 lei = 2285,71 lei), adică, a diferenței dintre pensia stabilită în mod eronat de către CNAS în temeiul Deciziei CNAS 91/2022/34536 din 09.12.2022 și pensia ce urma a fi calculată în mod corect și achitată în beneficiul lui Buzu Vasile, începînd cu 05.10.2022 și pînă la data efectuării recalculării efective și emiterea actului administrativ favorabil în beneficiul lui Buzu Vasile, a Deciziei CNAS de stabilire corectă a pensiei în cuantum de 7844,76 lei pe lună; compensarea tuturor cheltuielilor de judecată generate de prezentul litigiu din contul CNAS în beneficiul petentului Buzu Vasile (inclusiv cheltuielile legate de asistența juridică în sumă de 3535 lei), în temeiul art. 94 și 96 din CPC.

În fapt, reclamantul indică că la 25.09.1996 în conformitate cu hotărîrea Comisiei de examinare a Academiei Naționale de Politie ''Stefan cel Mare" subsemnatul Buzu Vasile a fost înmatriculat la studii la Colegiul de poliție al MAI al RM începînd cu 01.10.1996 și pînă la 27.08.1998. Acest fapt se confirmă prin Estrasul din Ordinul MAI al RM nr. 246 din 25.09.1996 semnat de Comandantul Colegiului colonel de poliție Anatol Bantuș.

Menționează că la 04.10.2022 în conformitate cu Ordinul MAI al RM, IGP nr. 544ef. a fost dispusă încetarea raporturilor de serviciu cu funcționarul public cu statut special Buzu Vasile în conformitate cu art. 38 alin. 1) lit. c) din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI, adică, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie. Acest fapt se confirmă prin Extrasul din Ordinul MAI nr. 544ef. din 04.10.2022 semnat de Șeful DMRU a IGP Andrei Zagoreanu.

Astfel, începînd cu 01.10.1996 (data înmatriculării la studii la Colegiul de Poliție) și pînă la 04.10.2022 (data încetării raporturilor de serviciu în legătură cu pensionarea), petentul Buzu Vasile a activat o perioadă neîntreruptă în cadrul MAI în diferite funcții cu statut special, iar acest fapt se confirmă prin informația eliberată de Secția Resurse Umane al MAI.

În consecință, la data pensionării, Buzu Vasile a realizat o vechime calendaristică în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice în mărime de 26 ani 5 luni și 3 zile, fapt care îl îndreptățește să beneficieze de pensie în mărime de 53% (nu 50% după cum în mod eronat a stabilit CNAS), adică + 3 % pentru fiecare an complet de vechime în serviciul special în organele afacerilor interne, potrivit art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Totodată, reține că potrivit conținutului Certificatului nr. 48 din 07.11.2022 eliberat de MAI, se constată faptul că subsemnatul Buzu Vasile, în ultimele 12 luni de activitate în cadrul MAI a realizat un venit total de 177617,27 lei, astfel încît, anume această sumă de bani (și nu alta de 133417,14 lei - scrisă cu creion simplu de funcționarii CNAS), reprezintă baza de calcul pentru stabilirea soldei lunare (cîștigul lunar) și calcularea pensiei potrivit art. 14 lit. a) raportat la art. 44 din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Cu referire la prevederile art. 68 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI; art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ținând cont de faptul că Buzu Vasile a realizat o vechime în muncă în

serviciu special în cadrul MAI, pentru o perioadă continuă și neîntreruptă cuprinsă între 01.10.1996 și pînă la 04.10.2022, iar acest fapt se confirmă prin certificatele eliberate de serviciul resurse umane din cadrul MAI și care au fost anexate la dosarul de pensionare, conchide că față de subsemnatul Buzu Vasile urmează a fi aplicate normele speciale ale art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23.06.1993, astfel încît, la fiecare an complet realizat după vechimea de 25 de ani (în speță Buzu Vasile are 26 ani 5 luni și 3 zile), mărimea pensiei urmează a fi majorată cu 3% din sumele respective ale soldei, adică la 50% din suma soldei se adaugă coeficientul de 3 % pentru fiecare an complet de vechime, iar pensia se va calcula prin raportarea soldei la 53 % din suma soldei (câștigului) lunare și nu la 50 % (după cum a fost calculat în mod eronat CNAS).

De asemenea, făcînd trimitere la prevederile art. 44 din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ținând cont de faptul că Buzu Vasile, în ultimul an de activitate în cadrul MAI a realizat un venit total de 177617,27 lei (98906,54 - salariu de bază; 4838,64 - spor pentru gradul militar special, 9890,65 - spor de performanță, 19781,31 - spor cu caracter specific, 2971,80 lei plată suplimentară pentru orele de noapte, 8040,26 lei premii, 33188,07 lei - spor pentru condiții de risc), în raport cu faptul că în această sumă nu au fost incluse careva plăți exceptate de la calcularea mărimii soldei (cîștigului) din care urmează a fi calculate pensia (nu sunt incluse plăți compensatorii sau indemnizații bănești unice), invocă că CNAS urmează să stabilească în beneficiul lui Buzu Vasile o pensie în mărime de 7844,76 lei (53% din 177617,27 lei/12 = 7844,76 lei) și nicidecum o pensie în sumă de 5559,05 lei, deoarece nu există nici un temei legal sau faptic pentru a diminua baza de calcul de la suma de 177617,27 lei, la suma de 133417,14 lei, sau de a aplica coeficientul de 50% în loc de 53 % față de subsemnatul petent.

Reclamantul își întemeiază acțiunea în baza art. art. 68 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI, art. 14, 44 din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în temeiul art. 53 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002, coroborat cu art. 9, 19, 162, 166, 167 și art. 208 alin. 3) din Codul Administrativ.

Obiecțiile pârâtului.

La data de 25.08.2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință prin care comunică că urmare a studierii cererii de chemare în judecată înaintată de avocatul Cimpoi Ruslan în interesele reclamantului Buzu Vasile către Casa Națională de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ, a stabilit, în fapt, că potrivit dosarului de pensionare, reclamantul la data de 25.10.2022 a depus cerere de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, în conformitate cu Legea nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Urmare examinării cererii și a actelor anexate, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a emis Decizia nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022 prin care a fost acordată pensia pentru vechime în muncă, începând cu 05.10.2022, calculată în cuantum de 50 % din suma soldei si o vechime în muncă totală de 25 ani 04 luni si 01 zile. Nefiind de acord cu soluția Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru, reclamantul la data de 11.05.2023 a contestat decizia menționată cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale. La data de 24.05.2023 prin răspunsul nr. B-1042/23, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă înaintată ca fiind inadmisibilă.

Referitor la fondul cauzei, Casa Națională de Asigurări Sociale consideră cererea de chemare în judecată ca fiind nemotivată și solicită instanței de judecată respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Intru argumentarea poziției invocate menționează, în primul rând, despre faptul, că obiectul litigiului dintre părți ține de anularea actului administrativ individual (Decizia nr. 91/2023/34536 din 09.12.2022) emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru și emiterea unei noi decizii privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă conform actelor prezentate. Or, Casa Națională de Asigurări Sociale consideră actul administrativ emis în privința reclamantului ca fiind unul întemeiat și nu există motive de drept în vederea anulării totale sau parțiale a acestuia din următoarele considerente.

În acest sens, comunică instanței de judecată că norma legislativă aplicabilă la caz este Legea nr. 1544/1993 cât și actele normative emise în vederea executării și punerii în aplicare a legii respective, printre care, Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemul penitenciar.

Reiterează CNAS, că potrivit deciziei nr. 91/2023/34536 din 09.12.2022 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, reclamantul, începând cu data de 05.10.2022, este beneficiar de pensie pentru vechimea în muncă, calculată în cuantum de 50% din suma soldei și o vechime totală în muncă de 25 ani 04 luni 01 zile.

Autoritatea pârâtă reține că vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544/1993 se atestă prin acte confirmative eliberate de organele abilitate, în cazul din speță angajatorul reclamantului, Direcția de Poliție mun. Chișinău. Astfel, la cererea de stabilire a pensiei, reclamantul a anexat un șir de acte confirmative inclusiv Certificatul nr. 34/20-7034-12178 din 12.10.2022 în care se reflectă vechimea în muncă a reclamantului pentru stabilirea pensiei de 26 ani 03 luni și 26 zile.

La acest aspect, CNAS face referire la prevederile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 1544/1993, potrivit căruia are dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate, ținînd cont de modul de calculare a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în condițiile legii nominalizate, prevăzut de punctele 7 și 8 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Astfel, urmare a verificării certificatului menționat, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a constatat că contrar prevederilor legale, a fost inclusă în vechimea în muncă perioada concediului neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 ani până la 4 ani (24.04.2018 - 24.04.2019). Or, conform calculului organului abilitat în stabilirea pensiei, vechimea în muncă a reclamantului la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu este de 25 ani 04 luni și 01 zile.

La caz, menționează că, potrivit, art. 126 alin. 3) al Codului Muncii, concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani se include în vechimea în muncă, inclusiv în cea specială, dacă contractul individual de muncă nu a fost suspendat conform art. 78 alin. (1) lit. a). Totodată, conform prevederilor art. 78 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în cazul concediului pentru

îngrijirea copilului în vârstă de până la 4 ani. Respectiv, acordarea concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului prezumă suspendarea contractului individual de muncă, drept motiv, perioada dată nu poate fi luată în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei speciale.

În consecință, analizând cadrul normativ invocat, constată că perioada concediului neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 ani până la vârsta de 4 ani (24.04.2018 - 24.04.2019) nu poate fi raportată la prevederile legale prenotate, respectiv, nu există temei de includere a perioadei menționate, în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei.

Cât privește cerințele reclamantului cu referire la solda bănească, CNAS comunică că, în conformitate cu prevederile art. 44 alin (2) al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pct. 1-4 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, cuantumul pensiei se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum si din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri si suplimente, primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii si a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an. La calcularea cuantumului pensiei, se include media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, care conform legislației în vigoare sunt acordate permanent.

În sensul dat, autoritatea pârâtă evidențiază faptul, că sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, sumele pentru ore suplimentare, inclusiv premiile nu se iau în calculul pensiilor, deoarece nu se încadrează în plățile cu caracter permanent. Or, pentru calcularea mediei lunare a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se stabilesc următoarele perioade de decontare, după cum urmează: ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii (de la data de 1 până la data de 1). Sumele recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor plătite (care trebuiau plătite) în perioada de decontare se adună și se împart la numărul de luni din perioada de decontare.

Referitor la admiterea cerinței reclamantului în acest sens, CNAS o consideră neîntemeiată deoarece în conformitate cu prevederile pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent.

La fel, consideră că, reclamantul a interpretat eronat sintagma din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 "în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent" ori, remunerarea pentru orele suplimentare pentru orele de muncă nu este acordată permanent.

Totodată, remarcă faptul că, odată cu intrarea în vigoare la data de 01.12.2018 a Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare, au fost abrogate actele normative cu privire la

salarizarea în sectorul bugetar și a militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice. Respectiv, Legea nr. 270/2018 prevede un sistem nou de stabilire a salariului precum si alte noțiuni privind componentele salariului lunar si plățile suplimentare decât cele reglementate în Legea nr. 1544/1993 si Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

Astfel, menționează că, potrivit art. 10 alin. (1) și (2) al Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (în vigoare din 01.12.2019): Salariul lunar al personalului din unitățile bugetare pentru activitatea desfășurată pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege este constituit din: partea fixă, compusă din: salariul de bază; sporul lunar pentru gradul profesional; sporul lunar pentru deținerea titlului științific și/sau științifico-didactic; sporul lunar pentru deținerea titlului onorific; partea variabilă, care cuprinde: sporul pentru performanță; sporuri cu caracter specific. Suplimentar la cele menționate la alin.(l), personalul unităților bugetare beneficiază, după caz, de: sporul de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile; sporuri pentru munca suplimentară, pentru munca de noapte și/sau pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus; supliment pentru participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrai unității bugetare în care este angajat; premii unice; premiu anual.

La acest aspect, reține că, la setul de acte a fost anexat inclusiv și certificatul nr. 48 din 07.11.2022 privind solda bănească eliberat de Inspectoratul Direcția de Poliție mim. Chișinău, în temeiul acestuia s-a efectuat calcularea cuantumului pensiei pentru vechime în muncă a reclamantului. Respectiv, evidențiază faptul că, în cuantumul pensiei au fost luate în calcul sumele reflectate în certificatul cu privire la solda bănească nr. 48 din 07.11.2022, cu excepția sumei pentru ore de noapte (2971,80 lei), premie unică (8040,26 lei) și suma pentru spor în condiții de risc (33188,07 lei). Or, sumele date nu au fost incluse în cuantumul pensiei de către organul de asigurări sociale, deoarece nu se încadrează în plăți cu caracter permanent.

Drept urmare, reieșind din cele relevate supra, autoritatea publică pârâtă constată netemeinicia acțiunii înaintate, or, la examinarea cererii reclamantului s-a condus în strictă conformitate a legislației aplicabile la caz, iar reclamantul își întemeiază poziția urmare interpretării în mod excesiv și eronat a legii prenotate.

În partea ce ține de admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale consideră inadmisibilă cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Cimpoi Ruslan în interesele reclamantului Buzu Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative, or, conform materialelor cauzei, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă prevăzută de Codul administrativ.

În acest context, notează că potrivit art. 207 alin. (1), alin. (2) lit. f), art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

La caz, menționează că la data de 11.05.2023 reclamantul a contestat actul administrativ individual la Casa Națională de Asigurări Sociale, însă cererea înaintată a fost semnată de avocatul Cimpoi Ruslan în baza mandatului avocațional. Urmare examinării cererii și actelor anexate Casa Națională de Asigurări Sociale, a respins cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă în conformitate cu prevederile art. 46 alin (1) și alin. (4) Cod administrativ. Reieșind din cele relevate supra și având în vedere că la cererea înaintată în interesele cet. Buzu Vasile, nu a fost anexate împuternicirile consemnate în procură, conform art. 46 Cod administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale corect a respins cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă, or, mandatul avocațional nu acordă împuterniciri reprezentantului legal să reprezinte interesele

participantului în procedura administrativă conform tratamentelor Codului administrativ. Respectiv, se constată, nerespectarea procedurii prealabile prevăzute de Codul administrativ.

În drept, Casa Națională de Asigurări Sociale, în conformitate cu art. 207 alin.(2) lit. f) Codul administrativ al Republicii Moldova, solicită declararea cererii de chemare în judecată înaintată de către avocatul Cimpoi Ruslan în interesele reclamantului Buzu Vasile ca fiind inadmisibilă.

Constatările instanţei de judecată, legislația pertinentă și concluziile instanței de judecată.

Instanța de judecată constată că potrivit dosarului de pensionare, reclamantul la data de 25.10.2022 a depus cerere de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, în conformitate cu Legea nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. (f.1 dosar administrativ).

Potrivit deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022, reclamantului i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă, începând cu 05.10.2022, calculată în cuantum de 50 % din suma soldei și o vechime în muncă totală de 25 ani 04 luni si 01 zile. (f.d.12)

Instanța de judecată reține că reclamantul nefiind de acord cu soluția Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru, la data de 11.05.2023 a contestat decizia menționată cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d.17-18verso)

Astfel se atestă că la data de 24.05.2023 prin răspunsul nr. B-1042/23, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă înaintată ca fiind inadmisibilă. (f.d.19)

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul art.20 și art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt reglementate de prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.230 din 10.04.2020, *în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat* și *în vigoare la data examinării cauzei*. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale are statut de persoană juridică de drept public și este o autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului. Casa Naţională este formată din aparatul

central şi casele teritoriale de asigurări sociale. Casele teritoriale de asigurări sociale sunt subdiviziuni structurale, fără personalitate juridică, care prestează servicii de asigurări sociale şi asigură deservirea populației la nivel teritorial.

Prin urmare, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022 (09.12.2022) și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. B-1042/23 din 24.05.2023 – sunt acte administrative individuale defavorabile.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice.

Conform art.17 Cod administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art.189 și art.207 alin.(1) lit.e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamantul este destinatarul actelor contestate.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”. ”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond. Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art.191 alin.(1) Cod administrativ, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În conformitate cu art.40 al Legii nr.156/14.10.98 privind sistemul public de pensii, (1) Decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reţinerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Naţională de Asigurări Sociale. (2) În caz de dezacord cu decizia Casei Naţionale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanţa de contencios administrativ competentă.

În conformitate cu art.208 alin.(1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În temeiul art.40 alin.(2) al Legii nr.156/14.10.98 privind sistemul public de pensii, art.191 alin.(1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor CNAS este de competenţa Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Totodată, prevederile alin.(1) art.40 al Legii nr.156/14.10.98, prevede respectarea procedurii prealabile pînă la adresarea în instanța de judecată. Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022 (09.12.2022) a fost contestată cu cerere prealabilă la CNAS la data de 11.05.2023, care a fost respinsă ca inadmisibilă prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. B-1042/23 din 24.05.2023.

Instanța constată că CNAS greșit a respins cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă, din considerentul că mandatul avocațional nu acordă împuterniciri reprezentantului legal să reprezinte interesele participantului în procedura administrativă. Or, mandatul avocațial acordă împuternicirile necesare, inclusiv în procedura administrativă.

Astfel, reclamantul a respectat procedura prealabilă.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în obligarea constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual solicitat de către reclamant și respins de către pârât.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) lit.a) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. Acțiunea în contencios a fost înaintată la data **12.06.2023**, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Buzu Vasile.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Buzu Vasile nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

În speță, instanța de judecată constată că obiectul litigiului dintre părți ține de anularea actului administrativ individual (Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022 (09.12.2022)) emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru și emiterea unei noi decizii privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă conform actelor prezentate.

Examinând materialele cauzei și argumentele participanților la proces, instanța de judecată apreciază că Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022 (09.12.2022) este legală, iar temeiuri de anulare a acesteia nu se atestă.

În sensul dat, instanța notează că este de competența organului de asigurări sociale de a stabili pensia funcționarilor publici cu statut special și totodată, are dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate, fapt ce rezidă din prevederile art. 48, art.49 alin. (3) din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993.

De asemenea, instanța menționează că prezentul litigiu îi este aplicabil Legea nr. 1544/1993 cât și actele normative emise în vederea executării și punerii în aplicare a legii respective, inclusiv, Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din

corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemul penitenciar.

Pentru început, instanța de judecată reține că reclamantul invocă ilegalitatea actului administrativ contestat prin prisma faptului că autoritatea pârâtă nu a luat în considerație certificatul nr. 34/20-7034-12178 din 12.10.2022 în care se reflectă vechimea în muncă a reclamantului pentru stabilirea pensiei de 26 ani 03 luni și 26 zile și potrivit căruia urma să-i fie stabilită pensia pentru vechimea în muncă, calculată în cuantum de 53% din suma soldei.

La acest aspect, instanța de judecată reiterează faptul că potrivit deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2022/34536 din 14.11.2022 (09.12.2022), reclamantul, începând cu data de 05.10.2022, este beneficiar de pensie pentru vechimea în muncă, calculată în cuantum de 50% din suma soldei și o vechime totală în muncă de 25 ani 04 luni 01 zile.

Totodată, instanța reține că modul de calculare a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în prezentul litigiu, este reglementat de punctele 7 și 8 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare

Așadar, din Certificatul nr. 34/20-7034-12178 din 12.10.2022 în care se reflectă vechimea în muncă a reclamantului pentru stabilirea pensiei de 26 ani 03 luni și 26 zile, rezultă că în vechimea în muncă a reclamantului a fost inclusă perioada concediului neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 ani până la 4 ani (24.04.2018 - 24.04.2019). (f.d. 13-13verso).

În conformitate cu art. 126 alin. 3) al Codului Muncii, concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani se include în vechimea în muncă, inclusiv în cea specială, dacă contractul individual de muncă nu a fost suspendat conform art. 78 alin. (1) lit. a).

În conformitate cu art. 78 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în cazul concediului pentru îngrijirea copilului în vârstă de până la 4 ani.

Raportînd normele de drept citate la situația din speță, denotă faptul că, pe perioada acordării concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului se suspendă contractul individual de muncă, din care considerente, perioada dată nu poate fi luată în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei speciale.

Drept urmare, se atestă cu certitudine că, perioada concediului neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 ani până la vârsta de 4 ani (24.04.2018 - 24.04.2019) nu poate fi raportată la prevederile legale prenotate, respectiv, nu există temei de includere a perioadei menționate în calculul vechimii în muncă a reclamantului pentru stabilirea pensiei.

În circumstanțele expuse, instanța de judecată concluzionează asupra faptului că includerea perioadei concediului neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 ani până la 4 ani (24.04.2018 - 24.04.2019) în vechimea în muncă a reclamantului contravine pct. pct. 7 și 8 din Hotărârea Guvernului nr.78/1994. Or, vechimea în muncă a reclamantului la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei pentru vechime în serviciu este de 25 ani 04 luni și 01 zile, potrivit calculului CNAS, iar, decizia contestată în această parte este legală și întemeiată.

În aceeași ordine de idei, cu privire la argumentele reclamantului cu referire la cuantumul soldei bănești, instanța de judecată notează că în conformitate cu prevederile art. 44 alin (2) al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din

sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pct. 1-4 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, cuantumul pensiei se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum si din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri si suplimente, primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii si a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an. La calcularea cuantumului pensiei, se include media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, care conform legislației în vigoare sunt acordate permanent.

În sensul normelor de drept citate, se atestă că sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, sumele pentru ore suplimentare, inclusiv premiile nu se iau în calculul pensiilor, deoarece nu se încadrează în plățile cu caracter permanent. Or, pentru calcularea mediei lunare a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se stabilesc următoarele perioade de decontare, după cum urmează: ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii (de la data de 1 până la data de 1). Sumele recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor plătite (care trebuiau plătite) în perioada de decontare se adună și se împart la numărul de luni din perioada de decontare.

Totodată, urmează de reținut că, odată cu intrarea în vigoare la data de 01.12.2018 a Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare, au fost abrogate actele normative cu privire la salarizarea în sectorul bugetar și a militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice. Respectiv, Legea nr. 270/2018 prevede un sistem nou de stabilire a salariului precum si alte noțiuni privind componentele salariului lunar si plățile suplimentare decât cele reglementate în Legea nr. 1544/1993 si Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

Astfel, potrivit art. 10 alin. (1) și (2) al Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (în vigoare din 01.12.2019): Salariul lunar al personalului din unitățile bugetare pentru activitatea desfășurată pe durata normală a timpului de lucru stabilită de lege este constituit din: partea fixă, compusă din: salariul de bază; sporul lunar pentru gradul profesional; sporul lunar pentru deținerea titlului științific și/sau științifico-didactic; sporul lunar pentru deținerea titlului onorific; partea variabilă, care cuprinde: sporul pentru performanță; sporuri cu caracter specific. Suplimentar la cele menționate la alin.(l), personalul unităților bugetare beneficiază, după caz, de: sporul de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile; sporuri pentru munca suplimentară, pentru munca de noapte și/sau pentru munca prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare și/sau în zilele de repaus; supliment pentru participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul unității bugetare în care este angajat; premii unice; premiu anual.

În consecință, argumentele reclamantului precum că la stabilirea cuantumului pensiei urma a fi luat în considerație venitul total din ultimul an de activitate în sumă de 177617,27 lei constituit din (98906,54 - salariu de bază; 4838,64 - spor pentru gradul militar special, 9890,65 - spor de performanță, 19781,31 - spor cu caracter specific, 2971,80 lei plată suplimentară pentru orele de noapte, 8040,26 lei premii, 33188,07 lei - spor pentru condiții de risc), nu poate fi reținut, or, acesta acest calcul nu corespunde cerințelor stabilite de legislație.

Instanța de judecată subliniază faptul că pensia reclamantului a fost calculată din venitul total din ultimul an de activitate în sumă de 133417,14 lei constituit din (98906,54 - salariu de bază; 4838,64 - spor pentru gradul militar special, 9890,65 - spor de performanță, 19781,31 - spor cu caracter specific) or, în acest calcul nu au fost incluse suma de 2971,80 lei cu titlu de plată suplimentară pentru orele de noapte, suma de 8040,26 lei cu titlu de premie unică și suma de 33188,07 lei cu titlu de spor pentru condiții de risc, dat fiind faptul că acestea nu se încadrează în plăți cu caracter permanent.

Drept urmare, instanța de judecată apreciază pretențiile reclamantului în acest sens, ca fiind neîntemeiate, în contextul în care prevederile pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, stabilește că în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent.

Mai reține instanța de judecată că, reclamantul a interpretat eronat sintagma din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 "în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent" ori, remunerarea pentru orele suplimentare pentru orele de muncă nu este acordată permanent.

Astfel, instanța de judecată ajunge la concluzia că autoritatea publică pârâtă, la examinarea cererii reclamantului s-a condus în strictă conformitate a legislației aplicabile la caz, și la calcularea cuantumului pensiei pentru vechime în muncă a reclamantului a luat în calcul sumele reflectate în certificatul cu privire la solda bănească nr. 48 din 07.11.2022, cu excepția sumelor care nu se încadrează în plăți cu caracter permanent, fapt ce denotă legalitatea deciziei contestate și în această parte.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată constată că în speță nu se atestă temeiuri de anulare a deciziei CNAS nr.91/2022/34536 din 09.12.2022 și a deciziei CNAS nr.B-1042/23 din 24.05.2023, din care considerente, instanța de judecată va respinge acțiunea înaintată de Buzu Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei Cnas nr.B-1042/23 din 24.05.2023, anularea deciziei CNAS nr.91/2022/34536 din 09.12.2022, obligarea pârâtei să emită actul administrativ individual favorabil privind recalcularea pensiei pentru vechime în muncă cu includerea în calcul a tuturor plăților primite pentru 12 luni precedente concedierii.

În conformitate cu art.195, art.224 alin.(1) lit.f), art.225 Cod administrativ, art.art.238 - 241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Respinge acțiunea înaintată de Buzu Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la anularea deciziei CNAS nr.B-1042/23 din 24.05.2023, anularea deciziei CNAS nr.91/2022/34536 din 09.12.2022, obligarea pârâtei să emită actul administrativ individual favorabil privind recalcularea pensiei pentru vechime în muncă cu includerea în calcul a tuturor plăților primite pentru 12 luni precedente concedierii.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău. Apelul se depune la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) în termen de 30 (treizeci) zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii. Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul ---------- Avasiloaie Tatiana

Preşedintele şedinţei, judecătoarea Tatiana Avasiloaie este în imposibilitate să semneze hotărârea motivată, luând în considerație faptul că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 393/25 din 02.07.2024, a fost suspendată din funcție.

În temeiul art.195 Cod administrativ, art.236 alin.(7) Cod de procedură civilă şi pct.1, subpct. 1.3 din Dispoziția cu privire la delegarea împuternicirilor vicepreşedinților Judecătoriei Chişinău nr. 23 din 05.04.2024, hotărârea motivată este semnată de vicepreşedinta interimară a Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani), Violeta Chiselița.

Vicepreşedinta interimară a Judecătoriei Chişinău
(sediul Rîșcani) Violeta Chisilița